

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével
 szemben,
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó föl-
 szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői Iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
I. EMELET

hová a lap szellemi részét
 illető minden kérelemény
 int. zendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetésekre

a kiadóhivatal vez. 181.

Pártviszályok.

Pécs, 1896. május hó 20.

(N. S.) Hová jutunk, ha pártunk képviselői, sőt párthívei is folyton a legeléesebb és elszántabb hadi lábbon állanak egymással? Nagyon szomorú dolog, hogy egy eszmének hívei, egy testvérek, valóságos ádáz dühvel, vagy elfojtott agyarkodással sietnek egyike a másikat gyanusítani és megrontani. Afelett már napirendre tért az ország közönsége, hogy a 48-as és függetlenségi párt tagjai két árnyalatba szakadtak és mindegyik árnyalat külön klubbot alakított.

Elég szomorú jelenség ugyan, hogy ez is megtörtént, azonban senki sem merne volna még csak gondolni sem, hogy a két árnyalat között a legeléesebb antagonizmus fog kifejlődni. Voltaképpen a különválásnak meg kellett volna szünni azonnal, mihelyt az egyházpolitikai javaslatok törvényerőt nyertek, mert az egyházpolitika kérdésében volt az elválasztó nézeteltérés. Az egyesülés helyett a két árnyalat újra és újra válaszfalakat állít fel és a személyi gyűlölködés átveszi birodalmát.

Mindegyik árnyalatnak meg van a maga külön sajtója, külön vezére, külön hívei. Egyik árnyalat legfontosabb kérdésekben mást akar, mint a másik, egyik a másikat titkos kormánypártisággal, viszont radikálizmussal, vagy vörös szociálizmussal gyanusítja, egymás ellen a nyilvánosság előtt lázítanak, gyalázkodnak, egymást ront-

ják, kergetik, üldözik, leleplezik és folyton ellenségeskednek. Jobban haragszanak egymásra, mint az ellenségre, inkább örvendenek a testvérek kárán, vagy sérelmein, mint az ellenségek ellen erővel és együttesen hadakoznának.

Ez így nem tarthat sokáig. A függetlenség eszméje oly szent, oly magas, hogy azt egyének által diskreditálni, a köznapiság posványába lehozni nem engedjük. Hát lehet-e nagyobb bűverő, mely egy párt tagjait erősen és tömören összetartsa, mint az az eszme, hogy Magyarország önálló és független legyen? Hát a személyi harag és egyéni gyűlölködés oly hatalmas, hogy ez előtt az eszme előtt sem vonul háttérbe? Valóban szomorú, hogy a közös célt elfelejtik kicsinyes okokból azok, akik a legszentebb eszmét képviselik.

Nem akarunk most foglalkozni azokkal az ellentétekkel, melyek a két árnyalat között mindinkább kiélesednek. Sem egyiknek, sem másinak igazait nem keressük ezuttal. Bennünket a függetlenségi eszme sorsa aggaszt és népképviselőinknek eljárása tölt el szomorúsággal. Látjuk a függetlenségi és 48-as választók csüggedését, halljuk az elégedetlenséget, hogy a párt országgyűlési képviselői lassan, de biztosan járják le a függetlenség eszméjét.

A szegény függetlenségi választó polgár lelkesül, eszméiért küzd, méltatlanságot szenved, a hatalom üldözi, elnyomják, fenyegetik — mégis leszavaz jelöltjére,

ezzel tesz eleget honfiai kötelességének. Odafenn pedig a képviselőink veszekednek és egymás ellen harcolnak. Hogyan maradjon a választó lelkében érintetlen a lelkesedés, a rajongás elvei iránt, ha látja, hogy képviselői egymást meg nem becsülik? Szomorúan kell konstatálnunk, hogy a függetlenségi eszmének mérhetetlenül árt a két árnyalat áldatlan viszálya, többet, sokkal többet, mint a kormány erőszakoskodása és hatalma, mert a viszály megrendíti a bizalmat saját embereinkben és megbénítja a harc erélyét és lelkesedését.

Ki kellett mondanunk a választó közönség ítélő véleményét a központi párt viszálya fölött, mert a struc-politikája nem jó politika és az igazság kimondása sohasem helytelen. A függetlenségi képviselők gondolják jól meg, hogy ugyszólván küszöbén állunk a választásoknak. Vállvetve kell magunkat erősíteni, egymásnak segíteni, egymást szilárdítani és a küzdelemre bátorítani. Legkevésbé van most az ideje annak, hogy egymás kárában találjanak örömet.

A választó közönséget kell szervezni, az eshetőségekre előkészíteni, lelkesíteni, nem pedig lelkesedését lohasztani és egy párt kebelében egészen új pártot alkotni, egy eszme hívei közé egészen új eszméket becsempészni. A 48-as és függetlenségi képviselőket a függetlenség eszméjével és ennek, mint a pártprogram bázisának alapján választották meg.

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A jegyzőné önagysága.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Olyan különös érzés fogott el, mikor a faluba értünk. Nem tudom, diákos szűkülés volt e, vagy talán annyira féltém látni a csodaszép asszonyt, kiről hetek óta folyt a dicsériáda mindenütt. Szép asszony lehet, hisz a sok beszéd után magam előtt láttam körvonalait, kíváncsivá tett a dolog szörnyen, s mégis — hideglelésszerű borzongás járta át tagjaimat, minél közelebb értünk a vörös te-tejű jegyzőlakhoz.

Szálláscsinálók voltunk. Agyagos káplár leugrott a bakról s lesegített a kocsinak nevezett különös járműről, s csomagainkat rakosgatta le:

— Főhadnagy ur kérem, hány órakor keltsem fel reggel?

— Nem tudom én. — Bántott még e kérdés is — szerettem volna már ama csillogó szemek előtt állani, melyekről Anzsi, a cukrász szépség oly érzéssel emlékezett meg. Ő ismerte önagyságát.

— Nem bánom fél ötör, de most hagyj

békét! Az én csomagjaimat ide a szép assz... ah! ebbe a házba hozd. Értetted?

Pózba vágtam magamat. Amint lehetett, igazítottam valamit bajuszomon — tükör nélkül — s megindultam.

Megérkezésemet gyaníthatták. Alig léptem néhányat az udvaron, ideges zörejjel csapódott be egy ablak; s a kutyák undok csaholással kezdték meg fogadtatásomat.

Egyetlen élő emberi alak sem mutatkozott. Mi lesz itt? A bestiák száma már ötre szaporodott. Féltettem inamat, no meg a nádrgomat is. Szép dolog lenne lenyuzott lábakkal állítani be a szép asszonyhoz. Kirántottam a kardomat s azon gondolkodtam, vajjon melyik e vadállatok közül lehet önagysága legkedvesebbje, — azt kaszabolom le, mért tesz ki ily torturának. Lehet, hogy valamelyik fuksziás ablakban jóízűen nevet rajtam.

— Piff! paff! egy kettőre utat törtem magamnak a fogvicsorgató küldötségben, de már akkor egy furcsa némbor söprűvel kezében segítségemre indult, éktelen visítással üzte hátra a most már szűkülő ebeket.

— Csunya egy perszóna! — gondoltam. Kócos, piszkos haja, elhízott teste, s fagyos lábai még jobban kitüntették ocsmány arcvonásait, melyet még rutabbá tett beszédje közt az ajakán megjelenő kapafogor.

— Igéri ám a tésur napról-napra, hogy fejbe kólintatja ezeket a mérges dögöket, de tudom ma lesz a napja, hogy én megölöm mind az ötöt. (Ejha! ez astán asszony!) Jó napot kívánok! Most sörpöm épen a tiszt ur szobáját, vártuk mára a tiszt urat; — a ténsasszony azt mondta, itt lesz vacsorán is a tiszt ur.

— Igen, igen — türelmetlenkedtem — (különösen akkor, ha látom, hogy te gyürod a téstát!) Van-e itthon valaki? A jegyző ur, vagy más valaki?

— Má a jegyző ur épen nincs itthon, hanem — (itt egyet igazított a száján, csak fél kapasor látszott) a ténsasszony itthon van, tessék besétálni a szalonyba! (Ez is van?)

Négy kölépcső vezetett fel a tágas ambitusra — valami régi urasági épület lehetett — melynek téglás padlózatát degradált ebédlőszönyegek fedték. Én azt akartam kérdeni Lucifer feleségétől (Bocsánat a hasonlatért!) melyik ajtóu zörgessek, mikor könnyű ruhásugás vonta magára figyelmemet. Hirtelen hátra tekinttem s megalkottam magamnak az impressziót.

Anzsi, a cukrászda kaméliája jutott eszembe. s az ő hasonlata: „Olyan a bagi jegyzőné, mint a hajnal istennője!”

Szegény Anzsi, te sem, én sem láttuk

A magasztos eszmét ne ráncigálják, toldozzák, foldozzák, bővitsék, hanem hozzá hűek legyenek. Lehetetlenség, hogy jó akarrattal, a szent cél érdekében egymás iránt szeretettel a kiegyenlítés útját megtalálni ne lehetne. A függetlenségi párt néhány tagot számlált a kiegyezés után, ugy nőtt legerősebb ellenzéki pártjává a magyar parlamentnek minden gyanúsítás és elnyomás dacára. Képviselőink fontolják meg, hogy a pártnak folyton nőnie és erősödni kell és nem szabad engedni, hogy szét-hulljon és szétforgácsolódjék. Szívleljék meg a központi 48-as és függetlenségi párt tagjai, hogy a haza érdeke és politikai hitvallásuk minő kötelezettségeket ró reájuk. Ezeknek hűen kell megfelelni — így parancsolja a hazaszeretet és a tisztesség.

Hirek.

Pécs, 1896 május 20.

Gyászba borult...

Gyászba borult, gyászba
A Habsburgok háza:
Családfájok egyik ágát
Sors keze levágta.

Közel állt ez az ág
Királyunk szívéhez
És nagy a gyász, nagy a bánat,
A mit e szív érez!

Velünk ünnepelni,
Velünk örvendezni
Eljött hozzánk: ezeréves
Multunk megtisztelni.

Ünnepünkről hívták
A halottas ágyhoz,
S az ő gyásza ünnepünkre
Mostan ime gyászt hoz!

Hejh, mert ez a nemzet,
Hosszu multja mellett,
Nem felejté soha el a
Királyt s honszerelmet!

Érhette viharok
Föld rengető vése,
Mindig bizott a királyba'
És honszerelmébe'.

S ámbár tör ellene
Titkos armány támadt:
Hive maradt a királynak.
Hive a hasának!

Mutatja a multunk,
Mennyit megtanultunk;
De megfedekezni róluk
Egy percig se tudtunk!

Szerettük a királyt,
Szerettük hasánkat;
Hisz enélkül ezer évig
Nemzet fen nem állhat.

Könyeink vegyülnek
Királyunk könyvével.
Óh hiszen oly könnyű banni
A jó magyar néppel!

Csak legyen az atyja,
A ki megfogadja:
S ha gyász éri, ünnepén is
Szívől megsiratja.

Csak legyen a népe
Pártfogója, védve:
Övé minden szeretete
S utolsó csepp vére!

Hisz közös a sorsunk,
Elmulás a részünk;
Sirba térünk, kunyhóba' bár
Avagy trónon élünk.

Egy, mi sohasem tér
Örökös halálba:
Az e népnek, magyar népnek
Ösi szabadsága!

Igric.

Naptrend 1896. május 21-én.

Naptár: csütörtök, május 21. — Róm. kath.: Felix. — Prot.: Konstantin. — Görög-kelet. (május 9.) Izaiás. — Zsidó: Sivan 9. — Nap két 4 óra 10 perckor; nyugszik 7 óra 18 perckor. — Hold két délután 45 perckor; nyugszik 1 órakor éjjel.
Időjárás: hőmérséklet 16-5 Celsius fok meleg; légnyomás 753. Kilitás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: helyenkint csapadék, zivatarok és hőszűnyedés várható.

Ünnepélyes istentisztelet a városi törvh bizottsági tagok részére a várostemplomban reggel 9 órakor a pécsi dalárda közreműködésével.
Tisztújító közgyűlés a városházán délelőlt 10 órakor.

még a hajnal istennőjét. Nem is tudom, hol szedte össze az a lány ezt a mesés mondást.

Összevágтам bokámat s mély fejbólintással mutattam be magamat. Ő királynői mosolylyal fogadott, (A görög királyné mosolyára emlékeztetett.) s intett, kövessem.

Szalón volt-e, ebédlő-e a hova léptünk, nem tudom, de a bent uralgó erős fenyő illat valamire emlékeztetett, azt — tudom. S ez illat valami szemtelen bátorságot kölcsönözött, úgy, hogy meglehetősen otthon éreztem magamat. Cognakkal és cigarettal kínált, én rágyújtottam. A cognak meglehetősen rossz volt, a cigarettát, nem tudom, mert nem dohányzom.

— Tehát Ambrus főhadnagy urhoz van szerencsém. Említette Feri (valószínűleg az ura), hogy ma vagy holnap megérkeznek az urak, én számítottam is rá. A szoba tiszta, valami sok kényelmet nem ígér ugyan, de e néhány napra tán megfelelő lesz.

— Oh kérem! — feleltem zavarodottan — ép egy füstkarikán keresztül bámultam tejfehér arcát, melyből oly csodálatos módon csillámlott ki az éjfékete szempár. Szép asszony volt! Hullámszerűen folyó hajfűrtei glóriát formáltak az alabástrom arc körül. Haragos fekete szemöldökön sokat enyhített az ajakán meg-megjelenő királynői mosoly, mit, hogy hol tanult, mai napig sem tudtam

meg. Könnyű, világos nyári ruha fedte formás testét, minek fehérségéből a nyak körül levő csipke vajmi keveset hagyott látszani. Piciny lábait hol kidugta a szoknya fodrai alól, hol, észrevéve szurós tekintetemet — pirulva vonta vissza, fenyegetőleg intve varázsa szemével, hogy: „Nem szabad, nekem uram van!”

És mindez nekem jól esett. A diszkrét magaviselet lekötölezett, úgy, hogy hangomat két egész hanggal leeresztettem.

Beszéltünk tovább komoly dolgokról. Ő sokat és szépen tudott beszélni. Ismerte a francia és német írókat, s bűnül vallotta, hogy mennyire szereti ő Heinét (természetesen csupán sikamlós verseiért).

Heine! Jegyzőné Önagysága! Királynői mosoly! és én Ambrus főhadnagy egy szép asszony szobájában. Eszembe jutott, mikor másodéves kadét voltam s egy fiatal menyecske a térdeire ültetett, s össze-vissza csókolt... Istenem! milyen is az ember...

Még csak a harmadik cognakot ittam és másfél cigarettát szívtam el, de fejem kábult volt, mintha két napja lumpolnék. Egyik gondolat a másikat ütötte agyamban, de tekintetemmel folyton a bagi jegyzőné isteni arcát kísértem.

Langyos meleg áradt szét a szobában, mintha az a fagyos arc is melegedni kezdene.

— (Fekete lobogók.) Károly Lajos főherceg halála hírére Pécsen is megjelentek a fekete lobogók a középületeken, hirdetve a gyászt, mely az uralkodó házat érte. A részvét a főherceg halála miatt nálunk is általános s a gyászlobogók nemcsak a hivatalos színezetű gyász hirdetői, de hirdetői annak az igaz részvételnek is, melylyel a magyar nép az ő jó királyát ért gyászból résztvev.

— (Nyugalomba vonuló tábla-bíró.) A pécsi kir. ítélőtábla egyik érdemes és tekintélyes bírása, Pulc Imre a jövő hónap, vagyis június hó 1-ével nyugalomba megy és mint halljuk, Budapestre teszi át lakását. A szelid képű, jó kedélyű öreg urban társadalmunk egyik közkedveltségű alakját fogjuk elveszíteni.

— (Segélyezett lelkészek.) A vallás és közoktatásügyi miniszter Gojkovits István, Magyarevits Uros, Csozits Sándor és Bosnyák Vidor megyebeli gör.-keleti lelkészeknek 60-60 frt államsegélyt, — Kosztovics Pálné Gojkovics Szabina, Andrejevits Krisztina, Osztovics Ilona és Magyarevits Draginya görög-keleti lelkészek özvegyeinek pedig 30-30 frt államsegélyt utaltványozott.

— (Ünnepelő vármegye.) Tolnavármegye törvényhatósági bizottsága és közönsége hétfőn tartotta Szegzárdon millenniumi ünnepélyét. A város lobogódíszit öltött, s az egész megyéből eljött a lakosság színe-java ünnepelni. Délelőtt 10 órakor a feldíszített megyeháza nagytermében diszközgyűlés volt, melyet gróf Széchenyi Sándor főispán nyitott meg hazafias beszéddel. Ezután a törvényhatósági bizottság a főispán vezetése alatt a belv. róm. kath. templomba vonult istentiszteletre és Te Deumra, melyet fényes segédlettel Dobszay Antal kanonok celebrált. A mise alatt a híres szegzárdi Dalárda a Himnusz és a Szózatot énekelte, a mit a közönség állva hallgatott meg. A templomból visszatamentek a közgyűlés termébe a hol dr. Kammerer Ernő országgyűlési képviselő, vármegyei bizottsági tag ünnepi szónoklatot tartott. Ekkor következett a megye kulturális céljaira megszavazott 200,000 frtnak kiosztása. Döry Pál alispán szép beszéd kíséretében osztotta ki a 200.000 forintot, melyből a szegzárdi főgimnáziumnak készpénzben alapítói oklevéllel 100,000 frt, a bonyhádi és a győnkői algimnáziumoknak pedig 50-50 ezer frt jut, majd bemutatta a megye mo-

Néha-néha halvány pirosság tette élénkebbé, a szemek pedig, azok a szemek, még fényesebbek lettek, s az előbb annyira féltett lakk topánkák már hosszabb ideig láttak napvilágot...

Ambrus főhadnagy! kiálték magamban mutasd meg hát, ki a legény a csárdában. Egy kis attack, s a körülsáncolt vár is bevehető!

Megint Anzi jutott eszembe, kit egy jószabású atillával hódítottam meg. Nem akarom ezzel azt mondani, mintha különben a világ csufja volnék, de tetszik tudni, Anzi nagyon sok fiatal embert már, nála arc nem igen sokat imponál már. (Pardon! az indiszkrécióért!)

A széket, melyen ültem, egy erőltetett köhögési roham alatt öt centiméterrel közelebb toltam a szép asszony felé. Ő mit sem vett észre, csak beszélt tovább.

— Igaz, meddig is tartózkodnak az urak községünkben? fogalmam sincs. Feri azt mondja négy hét is bele telik, míg a gyakorlatoknak vége lesz. Azt alig hinném?

— Az még bizonytalan Nagysád — feleltem hirtelen.

(Ép most kellett ezt kérdeznie, mikor én érdekesebb dologra akartam a beszéd fonálát terelni.)

A legnagyobb valószínűség, hogy e hó

nografáját, melyet Wosinsky Mór esp. plébános és dr. Kammerer Ernő orsz. képviselő irtak. A díszközgyűlés után 500 teritékű közebed volt a vásártéren felállított díszsátorban Délután 3 órakor megkezdődött a vásártéren beláthatatlan néptömeg jelenlétében a néptűnnp. Öt órakor ingyen 100 bordó sört és 10 hektoliter bort mértek ki. Végre 10 helyen egyszerre megkezdették a táncot. Esteli 8 órakor az egész várost kivilágították, a hegyeken pedig örömtűzeket gyújtottak.

— **(Ünneprontó szerb plébános.)** Bolyarics Gábor, mohácsi görög-keleti lelkész felől több ízben hallatszottak már hangok, hogy a nevezett lelkész nem valami nagy barátja a magyarságnak. E panaszok rendszerint dementálva lettek ugyan, de úgy látszik, mégis volt valami alapjuk, mert végre is Bolyarics Gábor nyíltan kimutatta, hogy mennyire ellensége a magyarságnak. Ugyanis, mint Mohácsról írják, az egész város fel van háborodva a plébános ellen, ki a görög-keleti iskolában tartott eszredévi ünnepélyen meg akarta tiltani, hogy a tanulók hazafias magyar költeményeket szavaljanak és az iskolának nemzeti zászlókkal való földiszítését. Jankovics tanítóra ráparancsolt, hogy Magyarország története helyett Szerbia történetét ismeresse beszédében. Stajevics János országgyűlési képviselő erőlyes közbelépése azonban e vakmerő merényletet megakadályozta. Bolyarics jelentést tett az esetről Brankovics patriarkának, a melyben a derék hazafias tanítót magyar kémnek és a szerb testvérek árulójának nevezi. Az ilyen hazaáruló embert legokosabb lenne rövidesen kihordani a szerb határra.

— **(Szomorú végű tréfa.)** Barcáról írják lapunknak: Mindenki ismerte azt a csendes őrt, akit keresztlevele szerint Forgács Vendelnek, a nép szaván azonban csak bolondos Vendelnek hívtak. Nem vétett a gyámoltalan soha még a féregnek se, jó emberek könyörületességéből tengette nyomorult életét. Nem is bántotta őt soha senki, csak egy ellensége volt, a puska, ennek pusztaságával is el lehetett őt mértőföldnyire üldözni, ennek láttára elborzadt, ettől

végeig itt maradunk, a mi még körülbelül három hét. Hígyje el Nagysád, életem legszebb szaka lesz e rövid idő is, mit Bagon töltök, különösen ha legkegyelmesebben megengedni méltóztatik, hogy az unalmas gyakorlatok után néha-néha tiszteletemet tehessem.

Ez utolsó mondat után már C mollban szavaltam, mi felettébb jól sikerülhetett, mert a szép arc fülig pirult.

— Sőt ellenkezőleg, én akartam kérni a főhadnagy urat, szerencsétlenül többször látogatásával, hígyje el, sokszor oly unalmas itt falun, hogy beteggé tesz az egyformaság, azért vagyok sokszor oly morózus...

— Falu! isteni falu! — feleltem érzéssel — csak az tudja mi az, ki már volt hosszabb ideig falun s aztán éveken át nélkülözni kellett azt. Bocsásson meg kedves Nagysád, hogy más véleményen vagyok, de mindenkor szívesen cserélnék egy nyugodtan élő falusi emberrel, kit nem környez a beteg városi módi. Nem akarom ezzel azt mondani, hogy a falusi népek hátra maradnak a műveltség terén, szó sincs róla, de azt a szabad gondolkodást, azt az egészséges életet sehol máshol nem találja az ember, mint épen falun.

Az az okos arc egy pillanatra oly borús lett, hogy megijedtem.

remegett és mégis a puska lett, egy béres vigyázatlansága következtében, megülő betűje, mely még a szerencsétlent nyomorultabbá és szánalmasabbá tevő. Tegnap délután valami ételmaradékért átment a szomszéd Zádor puszta, itt az egyik béres, kinek nevét eddig nem sikerült megtudnunk, tréfából ráemelte az épen késnél levő töltött fegyvert, melyet az oda érkezett erdőbe alig 5 perce támasztott a fához. A béres nem tudván, hogy a fegyver töltve van, a szegény őrt, hogy megijeszze, ráemelte azt. A fegyver hirtelen elült és egyenesen annak arcába csapva a sok madárseréttel. A szerencsétlennek arca azonnal eltorzult és szeme világát nyomban elvesztette. Magánkülső állapotban kocsihoz tették és beszállították Barcára, a hol azonnal orvosi segélyben részesült. További gyógykezelés végett elszállították a kaposvári megyei kórházba, a tréfálkozó bérest pedig letartóztatták.

— **(Telekkárpótlás.)** A vallás és közoktatásügyi miniszter Somberek, Rácgörcsöny és Véménd községnek telekkárpótlás címén 100—100 forint államsegélyt adományozott.

— **(Olvasmányok a beteg katonáknak.)** Epstein cs. és kir. főőrzsorvos, a pécsi csapat kórház ujonnan kinevezett parancsnoka, egy valóban szép eszme megtestesítésében fáradozik, a mennyiben a pécsi katonai kórház üdülő betegek számára egy kórházi könyvtár megalapítását vette tervbe. E szép eszme a mily humánus, ép oly nemes gondolkodásáról is tanuskodik az eszmét megpendítő főőrzsorvosnak s mi azt csak helyeselhetjük, mert hiszen manapság már az elítelt gonosztevők számára is alapítanak könyvtárakat, annál inkább humánus ez a könyvtáralapítás akkor, midőn a betegségben szenvedő katonák szellemi szórakoztatásáról van szó. Minthogy azonban az alapítandó könyvtár költségeinek fedezésére a csapatkórháznak pénz nem áll rendelkezésére, ez uton kéri fel az eszmét megpendítő főőrzsorvos ur mindazon emberbarátokat, kiknek nélkülözhető a g y a r, n é m e t, vagy h o r v á t n y e l v ű, szépirodalmi, történeti, vagy hadászati könyveik vannak, hogy azokat a könyvtár alapja javára adományozni szíveskedjenek. A könyvadományokat lapunk szerkesztősége is elfogadja, vagy egyenesen a

— Nézze, ez a férjem! Ezzel egy fotográfiát tartott elém, mely egy komikusan elhízott n e g y v e n e s t ábrázolt, torzonborz szakállal, gallérig begombolt kabáttal.

— Ez okozta hát a borut arcodon, gondoltam magamban. Ez az asszony nem szereti az urát! Mérget veszek rá ha kell.

Néhány pillanatig kezemben tartottam a bagi jegyző képmását, néztem, néztem, de nem szólottam semmit. Talán jobb volt így.

Elgondoltam ez asszony életét. Apáca? Nem! Hisz vendéget fogadhat lakásán. Annál jobb élete van sokkal. De lelki rab, a társadalom martirja, ki öngyilkosságot követett el, mikor ez emberhez férjhez ment.

Kint csend állt be. Ő szórakozottan ruhája csipkéivel babrált, valami kellemetlen gondolattal küzdött s a bánat arcát oly ingerlő széppé tette, hogy megesküdtem magamban, ő t b i r n o m k e l l i, vagy meghalok!

Szelid hangon szóltam, hogy felezabadsam kinos zavarából. Vajjon szereti-e a virágot?

— A rózsát — szólt felijedve ábrándozásaiból — s azzal az asztalon álló virágtartóból kiemelt egy haragos piros rózsát, kacéran nyujtva felém s én hóféhér kezét — megcsókoltam. Felszisszent, de bársony puha kezeit nálam felejtette s arca, az a szép

főtőrzsorvos ur címére is küldhetők azok; as adakozók nevei pedig a lapok útján fog-nak időről-időre közöltetni.

— **(Szólj igazat, betörök a fejed.)** Megyénk Liptód községében Müller Salamon kereskedő előtt assal vádolták Milosinovics Julia lipotódi lakónőt, hogy az Müllernek fenyeresét több ízben megdémálgatja. Müller erre elment az asszonyhoz, hogy azt kérdőre vonja, mert annyival inkább beigazoltnak vélte a vádat, mivel tudta, hogy az asszonynak saját fenyereséje nincs. Az asszony azonban durva szitkokkal illette Müllert, a mért kérdőre vonta, majd az asszonynak alig felcseperedett legényfia — mint levelezőnk írja — felbőszülve Müllerre, fejét ragadott és rátámadt, hogy leüti. Szerencséjére Müller elmenekült s így vérontás nem lett a dologból, melynek folytatása majd a bíróságnál lesz.

— **(A millennium Püspök-szent-Erzsébeten.)** A maga nemében páratlan s igen figyelemreméltó millenniumi ünnepély folyt le Püspök-szent-Erzsébeten. Tudjuk, hogy a tanítók hazafias buzgalma mindenhol megfeszítette tehetségük minden erőit, hogy a magyar haza ezeréves főnállásának emléke a gyermeki keblek mélyéből soha ki ne vesszen, mégis azt hisszük, hogy annyi figyelemre méltó jelenség hihetőleg kevés helyen jutott fölészre, mint itt. A gyermekek szoros értelemben örömmámorban usztak és az apák könyező tekintettel, sokat mondó sóhajok közt rebegték egymásnak: nekünk nem voltak soha ilyen tanítóink! Ha az volt a cél, hogy feledhetetlen legyen e nap, úgy a szent-erzsébetiek nem fogják elfeledni, míg élnek. Ekkor volt alkalmunk tapasztalni, hogy a legszegényebb ember is mennyire képes lelkesedni még a jelen nyomasztó körülmények közt is, olyan szegény ember, kinek egész házában nem volt többje, mint „két krajcár“ ja és ezt is odaadta a haza oltárára. A mit pedig egy örökké tevékeny tanító tudott teremteni, az mind színre került e napon az egymást követő komoly, vig, hazafias szavalatokban, a viszonyokhoz képest sikerült dalokban, a nemzetiszinnek mindenütt való tündöklésében. Schubert Károly tanító hangyaszorgalma nemzeti díszbe öltöztette iskoláját, még a szabadban rendezett multságok helyét is a tricolor tette valóban

arc esdve kért, ne bántsam, ne legyek oly kegyetlen, hisz ő olyan szegény, olyan ártatlan!

Kéjes zsibongás dult homlokomban, nem láttam semmit, ha láttam volna sem tudtam volna kegyelmezni a vergődő madárkának. Megesküdtem, esküm szent.

Görcsösen szoritottam ajkaimhoz forró kezét s csókjápot hullattam rá, majd közelebb ültem hozzá, átöleltem...

— Asszonyom én Önt szeretem, ha kell meg is halok, becsületemre mondom!

Mind gyorsabban hullottak könyei bluzomra, egyet sóhajtott s keservesen sirni kezdett...

Agyagos pont fél ötkor felkeltett, a fejem fájt egy kissé, de sürgős dolgunk volt, az ezred délután megérkezik, a szállásnak készen kell lennie.

Délben haza jöttem. A jegyző egy órával előbb érkezett meg kocsin, ép a nagy hárs alatt állt és pipázott.

Bemutattam magamat.

— Örülök a szerencsének főhadnagy ur, én is csak most jöttem meg, adót voltam szedni a szomszéd falvakban. Tessék beljebb fáradni, bemutatom a feleségemnek is.

— Ambrus főhadnagy ur! — A feleségem!... Molnár József.

feltűnő és emlékeztető. Minden gyermek állapotát és korát meghaladó érzéssel, hangléptéssel, igen gyakran teattartással is tudott valamit regélni a multról, mely a szülők szemébe könyeket esalt borongó történetével. A gyermekek még mindig viselik a nemzeti szalagot fővegeiken, viselik, míg el nem kopik, sőt nem fosszadozik és sokáig vissza fognak emlékezni erre a szép ünnepre.

— **(Veréb helyett önmagát lőtte meg.)** Nem hiába mondja a magyar példabeszéd, hogy nem gyerek kezébe való a fegyver, mert bizony ha a fegyver vele banni nem tudó kerül, hát mindig szerencsétlenséget okoz. Tegnap Hosszúhetényben is bebizonyult e közmondás, a mennyiben ott is áldozata van már a fegyverrel banni nem tudásnak. Egy fiatal szolgaleány ugyanis valami uton-módon egy rozsdás pisztoly birtokába jutván, kerített magának töltevényeket is és tegnap kora reggel elindult a szőlőkben — verébvadászatra. A vadászat azonban szerencsétlen kimenetelű lett rá nézve, mert a pisztoly az első lövésre csütörtököt mondván, elkezdett vele babrálni, hogy a baját kitalálja s ekkor véletlenül elszűt a rozsdás szereszm és a szegény Szekler Lacinak a bal kezét szétroncsolta a lövés. A szerencsétlenül járt gyerek — a ki veréb helyett önmagát lőtte meg — sebének egyhamar fogja kiheverni.

— **(Himen táblájáról.)** A pécsvárosi anyakönyvvezetői hivatal házasulandók kihirdetési tábláján e héten a következő új jegyespárok nevei olvashatók:

Katics István, róm. kath., Pécs — Laky Katalin, róm. kath., Pécs;

Rougemont Béla, róm. kath., Pécs — Ditrich Jozefa Irén, róm. kath., Pécs;

— **(Mikor lesz vásár.)** A legközelebbi országos vásár, mint a rendőrfőkapitányság ma közhírré teszi, augusztus hó 2-án kezdődik. Sorrend szerint e vásár a budai-külvárosi vásártéren tartatik meg, a mire azért is szükség van, mert ez a nyári vásárunk szokott a legnépesebb lenni, melyen a sok vásáros befogadására a szigetkülvárosi vásár-tér kicsiny lenne, a mely különben a mostani pünkösdi országos vásárunkon is szűknek bizonyult a nagy felhajtás miatt.

— **(Somogyi paraszt színészek Budapesten.)** A Somogy megyéből a milleniumi kiállításra felutazott csokonyai és visontai földmivesek tegnap este a városligeti szinkörben eljátszották a „Falu rosszá“-t. A mi a játékukat illeti, az nem játék, hanem maga a legtisztább verizmus, az igazság, úgy a hogy van és történik. Nem szavalnak, mert az csak a kaputos urnak való, hanem beszélnek hévvel, indulattal, gyengéden és haragosan, a hogy a szívük az ajkukra küldi a szót és gesztikulálnak úgy, a hogy ők otthon szokták munkában, fonóban vagy a piros terítő asztal mellett. Ha a szívük fáj, hát megmondják, de nem nyögik el és ha boldogak, azt is megmondják, de minden markirozása nélkül a bennük élő gyönyörnek hanem nyugodtan, a megelégedett lélek biztosságával. Hogy a nótázás mennyire felesleges a népsziműben, az az ő játékukban tűnik szembe leginkább. Ha két ember bucsuzik, dalol, ha halálba akar egyikük menni, előbb danol és ha örül, hát frissen dalol, ha bánkódik, lassan dalol. A földmives színészek nem tudják úgy beleszólni a prózába a dalolást, ők a természetes beszédet egyszerre abban hagyják ilyenkor és egyet énekelnek úgy, hogy ilyenkor legjobb volna oda sem hallgatni. A szereplők közül a Feledi Gáspár személyesítőjének, Samu Sándornak van kellemes organuma és nemes tűz a beszédében; Nagy Sándor, a falu rossza, nyalka duhaj legény, a ki csodálatosképpen a harmadik felvonás melankólikus jeleneteiben excellál.

A kis Deáki Lidi pedig olyan pattagós beszédű Finum Rózi, hogy különben kívánni sem lehet. A Feledi Boriskájuk, a kit Barta Kati ad, egy kicsit kenetteljesen beszél ugyan, de viszont a Nagy Rózi (Tercsi) együtt, ők a leghelyesebb leányok az egész társaságban. Nagyon értelmes, derűs kedélyű legény Füle István, a kinek a bakter szerepében nagy sikere volt. És végül a mellékalakok mind okosan világosan és egy kissé somogyiasan, az e betű ának mondva, mondták el a maguk dikcióját. Az érdekes előadást a miniszterek és nagy előkelő közönség nézte végig.

— **(Baranyamegyei tantestület közgyűlése.)** Nagy érdeklődés mellett folyt le ma a vármegyeház közgyűlési termében a megyei tanítók gyűlése. Férfi és nőtanítók mintegy 150-en jelentek meg megyénk népoktatási intézeteiből. Ezuttal először vettek részt a mohácsi állami polg. isk. tantestület tanítói. Siklósról a polg. isk. tantestület teljes számban. A gyűlést kitüntette látogatásával Kardos Kálmán főispán, Salamon József kir. tanfelügyelő, Majorossy Imre városi főjegyző, Perls Ármán dr. pécsi főrabbi, az izr. hitközség elnöke Schapringer, Krausz Jenő iskolaszéki elnök stb. Reberics Imre elnök hosszas alkalmi beszéddel, kapcsolatba hozva az ezredévi ünneplést, nyitotta meg a gyűlést. Ezt követte Schneider István indítványa Wlassich Gyula közoktatási miniszternek tiszteletbeli taggá leendő megválasztása érdekében. A kitűnő érdemek méltatása mellett felhozott indítványt a közgyűlés lelkesedő éljenzéssel fogadta s nyomban táviratilag közölte ezt a miniszterrel. Ez után elnök a maga és tisztársai nevében leköszönt és az új tisztakar megválasztására hívja fel a közgyűlést. A volt tisztakar működésének kellő méltatása mellett egyhangúlag történt a megválasztás. Elnök lett: Reberics Imre, alelnök: Szabó Ferenc siklósi polg. isk. igazgató és Schmidt Boldizsár. Jegyzők: Borsy György, Musong Vince, Hoch János. Pénztárnok: Ujváry Kamilla. A gyűlés sorrend alatt levő tárgya következett ezután Schmidt élénk vonásokkal ecsetelt előadásával: a magyar nyelv tanítása a nem magyar ajkú iskolában. A lendületes és hazafias érzelmek nyilvánulása mellett tartott értekezés élénk vitára adott alkalmat, mely után az előadó határozati javaslata azon hozzáadással fogadtatott el, hogy ily értelmű előterjesztés a millenáris orsz. gyűléshez menesztessék. 5 pernyi szünet után Klingenberg tartotta érdekes előadását a nyelvtan tanításáról. A szakszerűleg kifejtett tanulságos értekezést szintén többszóvalás követte, a határozati javaslat annak az előadó által eszközözendő módosításával, hogy az anyag kevesbítették az egyes osztályokban, fogadtatott el. Több aláírással indítvány tétetett aziránt, hogy Baranyamegye közszeretben álló tanfelügyelőjét, Salamon Józsefet, 25 éves tanfelügyelőisége alkalmából méltóképpen ünnepelje meg a megye tanítósa. A nagy lelkesedést keltett indítvány egyhangúlag örömmel fogadtatott el és annak méltóképeni kivételére több tagból álló bizottság választatott, mely gondoskodni fog mindazokról a módosításokról, hogy a kiváló szolgálatokat tett és érdemeket szerzett

kitűnő tanfőru őt megillető ünnepeltetésben részesíttessék. Ezután indítványoztatott, hogy az évi tagsági díj az eddigi szokástól eltérőleg 40 kr. helyett évi 1 frt legyen. Elfogadtatott s a fizetésre jelentkező tagoktól az be is szedtetett. A multra vonatkozó tagdíjhátralékok töröltettek. Nagy lelkesedést keltett a mohácsi rk. tanítóegylet elnökétől érkezett távirat, mely jegyzőkönyvileg felvétellett. Hasonló lelkesült éljenzésre ragadta elnöknek egy pályamunka díjának átnyújtása alkalmával tett abbéli kijelentése, hogy az őt darab cs. és kir. aranyból álló jutalmat R. de i Károly siklósi polg. isk. tanár nyerte el egy szakmunkájával. Végül elnök köszönetet szavaz mindazon vendégeknek, kik a gyűlést látogatásukkal megtisztelték. Megemlékezett elnök még a gyűlés elején azon gyászsesetről, mely az uralkodó házat érte Károly Lajos főherceg, királyunk öccse elhalálozásával. Élénk visszhangra talált Kozári Gy. hitoktatónak az az indítványa, hogy Bubicz Zs. kassai püspök hazafias viselkedése és köriratai méltatása szempontjából, mit ott fenn, hazánk tótlakta vidékén kifejt, a gyűlés adjon elismerő nyilatkozatának kifejezést. A közgyűlés magáéva tette az indítványt és jegyzőt bizta meg az üdvözlő irat szerkesztésével. Ezzel az elejétől végig nagy érdeklődés és figyelemmel kísért gyűlés a legjobb hangulatban oszlott szét, hogy tagjai mint az apostolok a vett tanulságok alapján saját hatáskörükben folytassák hivatásos buzgalmukat.

— **(Nem igaz, hogy hetvenkét éves.)** Meghalt a gazdaasszony s ebből a gyászsesetből került elő az a tanulságos dolog, hogy bizony még vén korában is így gondolkozik az ember: holtnak holt a feleség, élnek élő . . . gyere ide szép menyecske! A haláleset után beteg lett az öreg gazda; kérdik, vallatják, cirogatják, hogy: „Mi baja, édes apuskánk . . .“ Ő nem felel; csak jön, megy, forrong; lefekszik, majd felkel; kimegy a szőlőbe, meg haza jön; főznek neki, hol egyik, hol másik leánya; ágyat is vetnek neki, hol egyik, hol másik menyé, hogy hátha jobban elalszik egyik keze után, mint a másiké után. Nem ér semmit; csak sóhajt az öreg nagyokat s egyszer csak kimondja, hogy ő neki nem izlik így az élet, nem keféli ő maga a ruháit, hanem — megházasodik. „Jaj! rémülnek meg a gyermekek, hiszen kigyelmed már 72 éves!“ „Ne öregítetek — pattant fel az öreg — hiszen még csak hetvenegy múltam három hónapja! Megházasodom, punktum!“ . . . S most az egész Pellérd, a hol a megöregedni nem akaró ember lakik, arra kíváncsi, mikor lesz völegény a vén ember, aki még nincs hetvenkétesztendő, csak hetvenegy múltott — három hónapja!

— **(Fizetés javítás az anyakönyvvezetésért.)** Szegzárdról írják lapunknak, hogy ott a községi és körjegyzők egyhangúlag kérelmezik, hogy az anyakönyvvezetők díját emeljék fel és a nagyobb helyekre anyakönyvvezetői helyettest is nevezzenek ki, mert őket az anyakönyvvezetés elvonja tulajdonképeni hivataluktól. Továbbá azt is kimondották, hogy június 29-én Szegzárdon ezredévi diszgyűlést tartanak, ez alkalmából a jegyzők gyermekeinek ösztöndíjat tesznek le, melyhez minden egyleti tag 10 éven keresztül 1 frtot fizet.

— **(Állatkivíteli tilalom.)** Asztrák belügyminiszter a sertésvész eset-

leges behurcolása elleni védekezés céljából, több törvényhatóság közt Tolna vármegye területéről is a sertéseknek Ausztriába való bevitelét megtiltotta.

— **(Leégett fogház.)** Szegzárdról írja tudósítónk, hogy az ottani kerületi fogház tegnap este leégett. A kétemeletes, hatalmas fogház csak a múlt évben épült s 170.000 frtba került. Emberélet nem esett áldozatul, mert a rabokat idejekorán biztos helyre vezették celláikból. A tűz keletkezésének okát biztosan még nem tudják s olyan hír is terjeng, hogy maguk a rabok gyújtották volna fel. A vizsgálat természetesen folyik a tűz keletkezésének kiderítése végett.

— **(Katonai utóállítás.)** Ma reggel 8 órakor a Scholtz féle sörházban katonai utóállítás volt, azonban a bizottság előtt csak 10 utóállításra behívott hadköteles jelent meg, a kik újabb felülvizsgálatra lettek utasítva. A bizottságban a honvédség és közös hadsereg kiküldöttjei és a katonaeorvosok mellett a megyei tiszti orvos is résztvett.

— **(Vissza a börtönbe.)** Megirtuk annak idején, hogy mint támadt baltával az anyjára Póla József, egy folyton dologkerülő, csavargó életet élő suhanc s miként akarta saját édes anyját megvagdogni a feletti dühében, hogy az nem adott neki pénzt, a mit eldorbézolhatott volna. Akkor a merénylő suhancot letartóztatták és börtönbe is került, honnan a vizsgálat befejezése után csak nem rég szabadult ki. Tegnap aztán azt cselekedte, hogy a házban, a hol szállást

kapott, egyik lakónak belopósott a szobájába és a szekrényfiókból két forintot ellopván, azzal megugrott. A meglöpött lakó jelentést tett a rendőrségnél és a rendőrőrsjárat az éjszaka el is fogta egyik budaikülvárosi korcsmában a tolvaj suhancot. Már a lopott pénzből, természetesen, egy krajcárt sem találtak nála, mert mind eldorbézolta s bár a lopást erősen tagadta, mégis letartóztatták s így ismét visszakerül a börtönbe a javíthatatlan suhanc.

— **(Kert-megnyitó ünnepély.)** A „Szigetvári olvasó-egylet“ f. hó 15-én (pünkösd másnapján) kert-megnyitó ünnepélyt rendez. Délután séta-hangverseny. Este tánc, kezdete 8 órakor. Belépti-díj a táncestélyre: tagoknak 20 kr., nem tagoknak 50 kr.

— **(Éjjeli verekedés.)** Az éjszaka a szigeti külváros egyik korcsmájában nagy verekedést rögtönzött egy Boleszi János nevű lancsuki paraszt, a ki a vásárról tért be a korcsmába s ott borozgatni kezdett. Egymásután tüntette el a sok-sok pohár sör és bort s olyan kedve kerekedett, hogy rikoltozó dalolásba kezdett és cigányokért kiabált. A rakoncátlan vendéget rendre utasította a korcsmáros, majd a vendégek is nekiálltak és azok is rendre utasították, de ennek aztán véres vége lett, mert Boleszi János felkapta az előtte álló üres üvegeket és azokat sorban odavagdosgatta a vendégek fejéhez. Ebből aztán óriási verekedés keletkezett, melyben azonban a főszerepet mind addig a feldühödött ember vitte, míg csak a rendőrség meg nem érkezett és be nem invitálta a verekedő parasztot a kóterba, hol az még most is le van tartóztatva s a vizsgálat befejezése után át lesz adva a kir. ügyészségnek.

— **(Mi van a párna alatt?)** Egyik szigeti külvárosi bérház tulajdonosával esett meg az a nem legkellemesebb meglepetés, hogy ma reggel nem talált asztalán két darab ötvenest, melyet pedig tegnap este, a vásárból hazatérve, asztalára tett le. Noessa tűvé tette az egész házat, fellármásta a cselédséget s már rendőrökkel is fenyegetőzött, még sem lett meg a két ötvenes. Ekkor az egyik cseléd, egy pirospogács leányzó, ártatlan arccal azt kérdést kockáztatva meg, nem tette-e a gazdája a pénzt véletlenül az ágyba, a párnája alá, mikor lefeküdt. És csodák csodája, amint felhányják a párnákat... ott van a két darab ötvenes. Így a pénz meglelt, hanem a leányzóknak felmondott a gazda, mert az a gyanuja, hogy az dugta a pénzt a párnák alá.

— **(Israelita tanítók gyűlése.)** Az országos izr. tanítóegyesületnek Baranya, Somogy és Tolnamegyei fiókköre ma délután 5 órakor tartotta rendes közgyűlését az izr. hitközségi iskola dísztermében. A közgyűlésre a fiókkörnek számos kiküldöttje jelent meg Baranyavárról, Mohácsról, Szentlőrincről, Siklósról, Kaposvárról, Pécsváradról, Szigetvárról, Tolnárról és Szegzárdról s a kör tagjai testületileg jelentek meg a baranyamegyei tanítóegyesületnek délelőtt 9 órakor a megyei székház nagytermében tartott közgyűlésén, délután 5 órakor pedig kezdetét vette a közgyűlés, mely lapunk zártakor még folyik.

— **(Szőlősgazdák figyelmébe.)** Saját érdekükben figyelmeztetjük a szőlősgazdákat, hogy az első permetezést mindenütt, a hol már legalább is egy láb magas hajtások vannak, kezdjék meg; mert az idej nedves

A szobában világosság van már. Künt az utcán azonban az est sötétségét valami nagy, erős fény szinte eloszlatja és távoli moraj közeledik hömpölyögve, lassan a csendes ház felé.

A piacról most indulnak el Kerékpár polgárai, hogy fáklyásmenetben tisztelegjenek képviselőjük háza előtt.

A fény mindjobban terjed; a moraj mindjobban közeledik. Odabenn pedig siri, szomorú csend honol a kicsi szobában.

A beteget kimerítette a beszéd. Lecsukódtak a szemei és úgy fekszik ott az ágyon csukott szemekkel, mozdulatlanul.

Mintha a közlő moraj ébresztené fel, egyszerre megint felnyitja fénytelen szemeit és hideg, sovány kis keze csak odatéved az ura kezéhez.

És susogva, elhaló, erőtlén hangon akar még valamit mondani.

— Csupa fényesség minden... Látok, Saul, látok... Csak engem szeretsz? Ugy-e csak engem szeretsz?... Dicső vagy, híres vagy, nagy vagy... csupa fényesség minden... De a szived csak enyém; egyedül az egyém!... Én is... én is... na... gyon... sze... ret... lek!

Odakint csakugyan csupa fény az utca. A halk moraj ott hallatszik már a ház előtt; ott zúg, ott zajong, hogy lelkesedve törjön ki.

Azonban mintha valamire várna. Mintha félne, hogy rivalgása megzavar valamit; csak zúg, zajong, de nem tör ki hangos üdvrivalgásban.

hű maradt az ő asszonyához, az ő kis feleségéhez, a ki most ime itt vivja az élethalál-küzdelmet a fehér párnák között, miknél csak arca a fehérebb.

És szinte törzsúrasként hatnak a lelkére a szavak, a mint a deresfejű legény ismétli.

— Tudtam én, hogy csak a nagyságos asszonyt szereti a nagyságos ur hűen, igazán!

Aztán összejönnek a szomorú, csendes házba Dömeházi Jolán és a férje, Szabó Gyuri. Eljön — hívás nélkül ugyan — de azzal a rendíthetetlen aszkéta nyugalommal az arcán Athanáz apát is. Ott van Fekete Berci is, ki Kerékvár főkapitánya már s mint ilyen, épen ő engedélyezte azt a fáklyásmenetet, melyet ma estére rendeznek a város polgárai szeretett képviselőjük, Dömeházi Saul tiszteletére, hogy ünnepeljék őt az elvek diadaláért kiállott életveszélyes harc győzteseként.

Jolán hogy kitekint a betegszoba ablakán, az esti alkonyatban egy gyalogkocsit lát, a mit két szolga tol végig az utcán, arrafelé, hol Kővári Gézáék háza áll.

Megismeri az abban élettelen szoborként ülő, merev, mozdulatlan, fehérarcú, fehérhajú öreg asszonyt.

Makai Gizella az, kivel Kerékvárra jött Krisztinkovich Hortense bárónő lakni, hogy itt csendesen leélhesse hátralevő napjait. Ha a bárónő nem jött volna le vele, mint régi jó barátónje, csak a fizetett szolgálk kényekedvére volna bizva a szegény, tehetetlen élőhalott, mert hiszen Kővári Gézát a közélet terén való szereplése visszatartja Budapesten, más meg nincs, ki ápolja a szegényt. Vas Arankának nyoma vessett; Vas tanácsosné pedig valami kis faluban húzta meg magát s ott a fiának szenteli napjait. A fiának, egyetlen

időjárás és a reá következő meleg a peronospora fejlődését okvetetlenül elő fogja mozdítani. Ne legyenek tehát indolensek és ne kockáztassák drágán létesített szőlőjüket. Így írja est hosszánk lapunk egyik kiváló szőlő-és akértője; miért is sietünk est a körülményt olvasóink tudomására hozni.

— (A fehér tavasszi kabát.) Ma délelőtt egyik makár-utcai házban egy elegánsul öltözött, fehér cilindertüri ember benyitotta az előszoba ajtaját és mert nem talált senkit odabenn, hát belépett. Hogy ott egy pillanatra se unja magát, körülnézett a szobában és meglátott ott egy szekrényben olyan arany és ezüstféle tárgyakat, melyeket még egy elegáns, fehér tavasszi kabátos ur is „smukk”-nak néz. S mert nem volt senki, kivel társalgásba bocsátkozhatott volna, hát elkezdett az ékszerekkel társalogni, hol egy arany gyűrűt, hol egy karperecet beszélvén rá ékes szavakkal, hogy menjen, siessen a — fehér tavasszi kabát zsebébe. Akkor aztán, mikor már megelégette a társalgást, szépen kifordult az ajtón s a folyosón a cselédlánynak illedelmesen köszönvén, odább állott. Mikor ma délben a lopás kiderült, a cseléd lány lelkendezve panaszolta, hogy ő látott egy fehér tavasszi kabátos urat kijönni az előszobából, de hogy hihette volna róla, hogy tolvaj, mikor olyan udvariasan köszönt neki. A rendőrség most keresi a fehér tavasszi kabátos urat, hogy ha megtalálja, hát betegye a kóterba, levevén róla az elegáns fehér tavasszi kabátot.

— (Jogászaink a magyarfaló esperes ellen.) A pécsi püsp. joglyceum polgársága mai nap a következő levelet intézte Bolyarics Gábor mohácsi gör.-kel. espereshez, annak épen mai hirrovatunkban

megirt magyarfaló fellépése miatt: „Főtisztelendő Bolyarics Gábor gör.-keleti esperes urnak Mohács. Szolgáljon Főtisztelendőségének egyszer és mindenkorra tudomásul, hogy a pécsi jogászok, magyar jogászok s hogy mint ilyenek eszennel elnézést kérnek, hogy eddigelé főtisztelendőségét, Szerbiának hű fiát, a kinek szemében a hazafias, magyarországi szerb — a minék minden itt lakó becsületes szerbnek lennie kell — magyar kém — magyarnak tekintettük s főtisztelendőségének eddigelé a magyar pécsi jogászok által Pécs város hazafias közönségének körében rendezett hazafias ünnepélyek és mulatságokról szóló magyar nyelvű meghívókkal alkalmatlankodtunk. Ebből kifolyólag kívánjuk, hogy főtisztelendőség a május 23 iki millenáris táncmulatságról szóló meghívóinkat is érvénytelennek tekintse. Magyarországon magyar kémekről beszélni nem lehet, sajnos azonban, honarúlókról igenis lehet, az ezeknek tartozó tisztelettel maradtunk a pécsi püspöki jogakadémia polgárai.” Következik 34 aláírás.

Törvényszék.

§ A szüzdohány miatt. Jakab András szebényi lakos, foglalkozására nézve napszámos volt ugyan, de tíres óráiban azért előszeretettel foglalkozott a dohánycsempészettel is. Egy ilyen alkalommal, mikor a szüre alatt egy csomó jóféle szüzdohányt vitt volna be Mohácsra, hogy titokban eladja, a mohács-rácgöröcsönyi országuton találkozott egy fináncal. A finánc, a kit Szosztrics Györgynek hívnak, nem azért volt finánc, hogy meg ne kérdezze az embert, hogy hová

igyekezik és mit visz a szüre alatt. Jakab András pedig nem azért adta rá a fejét a veszedelmes dohánycsempészetre, hogy egykönnyen engedett volna magával bánui. Bizony nem engedett és állítólag, arcul is ütötte a fináncot, mikor az meg akarta motozni s egyáltalában nem engedte magát szép szerével bekisértetni. Hatóság elleni erőszak vétsége miatt ma ítélte a csökönyös paraszt felett a pécsi kir. törvényszék, aki kerek 8 napig fog ülni a fogházban a — szüzdohány miatt.

§ Az intézet fényképe. A polgári per, amely egy borbély és egy fényképész között megindulóban van, a főnti címet joggal viselheti. Mert arról van szó, hogy egy nagyobb intézet elhatározta, hogy az intézeti házát lefényképezteti. Meg is kötötték az alkut a fotografussal, a ki egy szép napon előhozta a masináját, fölállította a ház előtt s igazgatni kezdte. Ez nem ment minden feltűnés nélkül. A szemközti lakó borbély látván a készülődést, ellenállhatatlan vágyat érzett magában, hogy ő is jelen legyen azon a milleniumi képen. A fejébe huzott egy nagy töröksipkát s fölment az intézet másodemeleti erkélyére. Mikor aztán a fotografus azt mondta a háznak, hogy: no most mosolyogni tessék, a házzal együtt mosolygott a borbély is, aki rajta maradt a képen, melynek fényét a töröksipka kétségkívül határozottan emeli. Ámde az intézet a mosolygó borbélylyal sulyosított képeket nem fogadta el s most a borbély és a fotografus közt pör van keletkezésben. A fotografus azt mondja, a borbély az oka, hogy nem fogadták el a képet. A borbély azt mondja, hogy ő nem a fotográfálás céljából ment fel a szomszéd ház máso-

gyermekének; mert a lánya, az... az meghalt, elveszett a számára örökre...

És szemében a megbocsájtás könnyűjével néz utána annak a szegény asszonynak ki az utcára Dömeházi Jolán. Aztán a szemé Saulra téved s megértve annak pillantásával egymást, odanéznek az Évi ágya előtt imádkozó rideg, hidegarcu papra.

Dömeházi Jolán odalép melléje. Es térdre borul közvetlen közelében s míg könyes arcát az imádkozó kezére fekteti, addig Saul is ott áll már az aszkéta alak mellett és békülékeny bocsánatkéréssel keresi az apát hideg, sovány jobbát.

Az pedig csak imádkozik tovább, mint illik isten szolgájához; a ki a mit tesz, nem az emberek kedvéért, de isten dicsőségére teszi.

Az imádságra nagy szükség van a kicsi asszony betegágya mellett.

Nem a jobbulásért, melyről már az orvosok is lemondtak; csak az enyülésért.

Emberi tudomány alig nyujthat már segílyt. Beállott a katasztrófa s a végleg elgyengült szervezetet rögtöni összeroppantással fenyegeti az a végzetes pillanat, mikor a haldokló anya életet ad szive alatt viselt magzatának. Életet a saját élte árán.

És mély, halálos csend honol a szobában, a mit egyszerre a lázalmában fekvő beteg éles, fájdalmas sikoltása ver fel.

Elérkezett az utolsó orvosi segílynyujtás ideje. Mindenki elvonul az ágytól, csak a tudós doktorok és a segédkező szolgaszemélyzet marad ott, hogy minden

lehetőet elkövessenek, a mi embertől kitelik, két élet megmentésére.

És fájdalmas, kínos, örökkévalóságnak tetsző percek hosszú során keresztül csak elhaló, gyenge jajszó hallatszik a szobában. Elhaló, gyenge jajszó, melybe egyszerre vékony, tiszta, még soha nem hallott hangocskák vegyül bele: az ujszülött gyermek első életjeladása.

A szoba háttéréből egyszerre siet oda a betegágyhoz mindenki. Azt a kicsiny, ártatlan gyermeket nem látja meg az apja; helyette Dömeházi Jolán fogja karjaiba és csókolja meg először anyja, atyja helyett.

Dömeházi Saul csak odarogy az ágy elé és ott zokogja fuldokló, hörgő hangon.

— Évi! Drágám, egyetlenem!

A tudós doktorok könnyel a szemükben hagyják ott zokogni.

Nem árt az már a gyenge, kicsi, beteg asszonynak.

Ott fekszik az ágyon, fehér arccal, mozdulatlanul. Szemei lecsukvák; keble is alig emelkedik már.

Most felnyitja a szemét. És a halál megtört fénye reszket abban s ajka csak susog már, a hogy meglátja az urát.

— Saul... hol van... a gyermek?... A gyermekünk?...

És Dömeházi Jolán odaviszi hozzá azt a kis ártatlant, ki első édes szendergését piheni a pólyában.

Évi arca földöntuli boldogságtól válik ragyogóvá. Megcsókolja a gyermekét s aztán sovány kicsiny kezeivel keresi az ura kezét.

— Szeresd... Fiu? Ugy-e, fiu?... A mi fiunk! Szeresd... szeressétek őt!

Schönwald Imre

vizsgázott órás, ékszerész és látszerész

Pécsett,

Király (fő) utca, Hattyu épületben.

Sétabotok valódi ezüst
fogantyúval 5 frt

Eccasé börtörzök valódi ezüst ék-
kővel és monogrammal 6 frt

Jegyzéke azon tárgyaknak melyek állandóan raktáromon vannak:

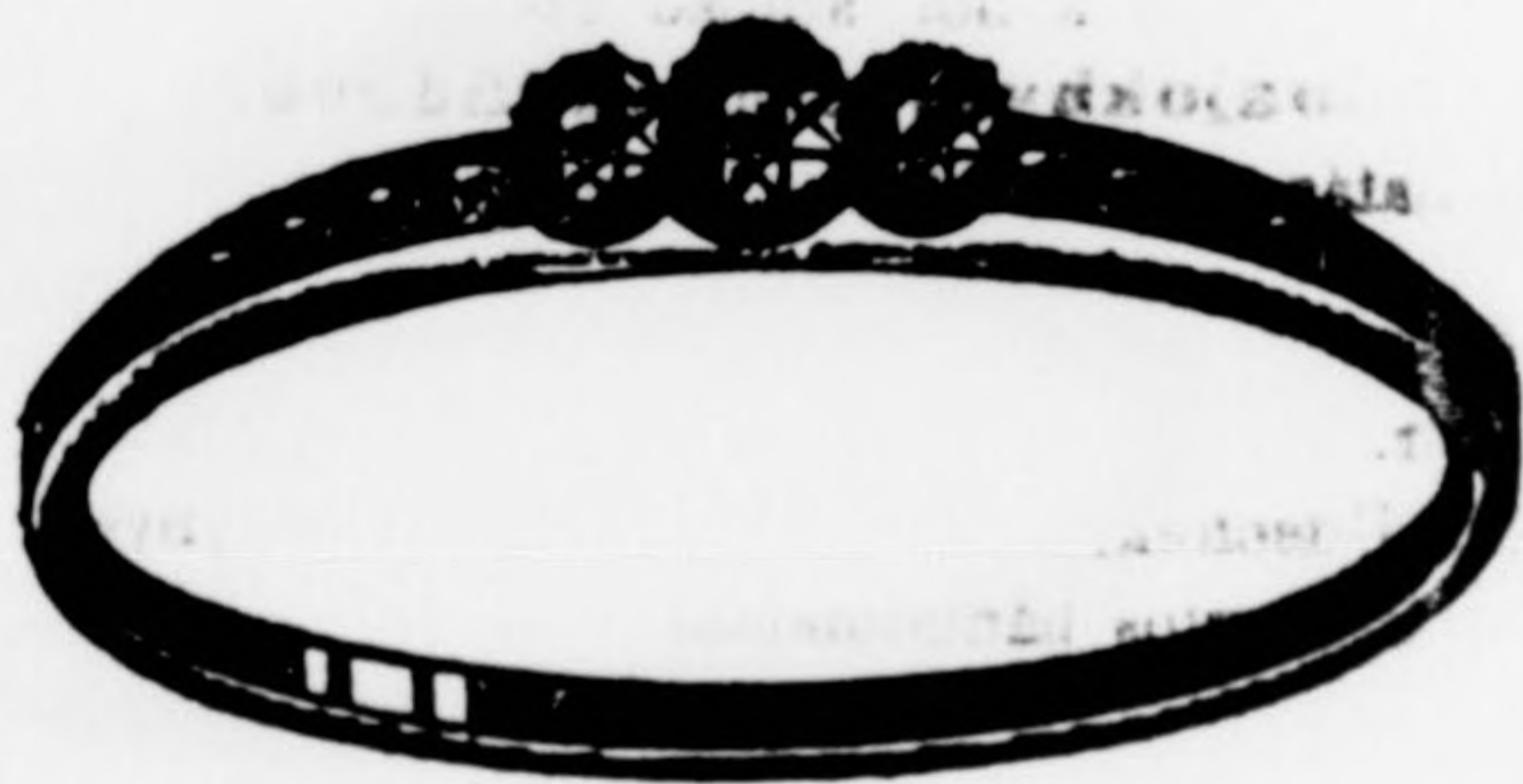
Valódi ezüst evőkészletek 6—12 és 24 személyre 50, 120, 160, 300, 400, 430, 800 frtig.

Valódi gyémánt, brillánt és más ékkövekkel dolgozott ékszerek a legújabb és legszebb kivitelben minden árakban 25 frttől 3000 frtig.

Valódi ezüst állványok, kenyérkosarak, cukortartók, gyertyatartók, tálcák, serlegek stb. 20 frttől 500 frtig.

Legnagyobb raktárja legjobb valódi ezüst és arany angol és svajczi zsebórákból eredeti gyári árak szerint.

Salon, ebédlő, iroda, konyha és ébresztő órák minden stylben gazdag választékban.

Különlegesség párisi bronz álló és utazó órákban, miniatűr női arany órák gyöngy és valódi gyémánt lánczokkal.

Párizsi iparművészeti tárgyak u. m.: virágtartók, asztali állványok, képkeretek, bor, sör és cognac készletek, girandolok, consoldiszek, író és dohánykészletek stb. pazar szép kivitel és igen mérsékelt árakkal.

Saját aranyművesi, vésnöki valamint most nagyobbított órásműhely a hol minden e szakmába vágó munkálatok és javítások a legjutányosabb árak mellett igen rövid idő alatt készíttetnek.

